

Momița la bal masche

Gheorghe Asachi

Un filozof, ce aflate
A științelor secret,
De pe lume adunase,
Pentru public cabinet,
Dupre sistematic plan:
Scoici, pești din ocean,
Fiare, paseri cu verzi pene,
Bolovani și buruiene,
Crocodili de pe la Nil
Și tablo de Rafael.
Iar apoi cel învățat,
De un gust, de o căpriță,
Pentru sine-au cumpărat
Mare, tânără momiță.
Care-i zic orangutan
Și-i de țărml african.
În cărți ziua îngropat
Și-n negreală împlântat,
După lucru-ostenitor
Iubea șaga uneori,
Și, lăsând deoparte tomul,
Învățatul meu, ca omul,
Să se poată răsufla,
Cu momița se juca.
Deci, voios vrând să petreacă
Seara unui carnaval,
Pus-au straie ca să facă
Cei momițe pentru bal,
Ca s-o ducă acolo
Măscuită-n domino.
În costum înaurit
Contrabandu-au mistuit;
A ei ceafă-i învelită
Cu o freză încrețită,
Pune-n capul cel flocoș
Un beret cu fiong tufos,
Mijlocul cu brâu încinge,
Și în scarpe talpa-i strânge,
Brânca-ascunde în mânuși;
Nasul, roș ca pipăruș,
Ș-a ei bot, să nu-l cunoască,
Le acopere cu mască.
Așa merg, fără ciocoi,

La teatru amândoi.
Filozoful intră-n sală
Și momița cu-ndrăzneală,
Ce cu grație cochetă
Ține-n brâncă o lornetă.
Aici află adunare,
Mii lumini și vuiet mare,
Sărituri, cacofonie,
Grații date cu chirie.
Fiecare, ca turbat,
Intră unde-i îndesat;
Unul altuia în pripă
Sub nas, la ureche țișă;
Multe masce sunt frumoase,
Dar ca lumea-s mincinoase;
Aici vezi pe un nălban,
Având portul și organ
Unui doftor la consult,
Latinește vorbind mult.
Vezi din școală un băiet
Cu cunună de poet;
Dama care-o lume-nșeală
Vezi cu hohot de vestală;
Jidovul din Podul-Vechi,
Îmbrăcat ca erou grec;
Ș-advocatul cel limbut
Joacă-ace rol de mut.
Prin astfel de iarmaroc
A mei oaspeți își fac loc.
Filozoful prin desime
Trece, dar nu-l caută nimeni;
A momiței pas mărit
Și străina ei figură
Asupra-i tot au ținut
Adunării căutătură.
Cu zâmbire fiecare
I șoptea niscai cuvinte,
Dar momița cu-ngâmfare,
Tăcând, trece înainte.
O asemenea tăcere
Și marea ei vedere
Pe toți umple de mirare,
Încât sună întrebare
Cine masca cea să fie?
Și idei s-aud o mie.
Cu respect unii se-nchin,
Crezând că-i un prinț străin.
Unul zice: L-am aflat,

Il arăt a sale-odoare
Al Ungariei magnat.
Altu-apoi: O, frăţioare,
Din tăcerea sa nu vezi
Că-i un milord irlandez?
Jură însă-a lui vecin
Că-i de Hina mandarin.

Fiecare-au socotit
Că pe mască au găcit;
Pre ea toţi în jur urmează
Şi i se recomandă.
Iată, pentru rande-vu
I dă-actriţa-un bile-du;
Poliţă i dă bancherul
Minunatul hap spiţerul,
C-un cuvânt, pe cea momiţă
Toţi o cred d-aleasă viţă.
I fac curte şi-i să pleacă,
Ca protectoră s-o facă,
Iar pe omul învăţat
Nici în samă l-au băgat.
El atunci, plin de mânie,
Ast-a lumii nebunie
Ca să rabde nu mai poate,
A momiţei mască scoate
Ş-apoi zice asta vorbă:
Fără crier, turmă oarbă,
Tot e bun ce e strein,
Vezi la cine te închini!
Sistema ţi-i părtinire,
Interesul şi-njosire;
Meritul cel învăţat,
Cugetul cel mai curat,
Sentiment de omenire
N-au la tine preţuire,
Şi mai bine-ţi place-o vită,
Ce-n minciuni îmbrobodită,
Neştiinţa şi-nfoiere
Le ascunde prin tăcere!